

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**D. Erasmi Roterodami, Viri doctissimi, Parabolarum seu
Similium Liber elegantissimus**

Erasmus, Desiderius

Haganoae, 1520

Vocvlarvm qvarvndam expositio

[urn:nbn:de:bsz:31-270840](#)

E X P O S I T I O

DES. ERASMI ROTERODAMI PARA

bolarum siue similium, ex Plutarchi moralibus, Se-
neca, Luciano, Xenophonte, Demosthene,
Aristotele, Plinio, Theophrasto, finis.

V O C V L A

R V M Q V A R V N D A M
E X P O S I T I O.

A Canthylides sunt auiculae quae & acanthides & carduelis di-
cuntur.

Adyta loca prophanis inaccessa.

Aelurus, id est felis seu catus.

Aera Corinthia fecit casus, quia incensio Corinthi confudit metallis.

Agathallia Volaterrano scribuntur αγαθάλιαι auiculae sunt.

Alcyones aues hyeme in mari nidulantes.

Amnis a circummando dicitur, unde continue fit alias.

Amphotides, ut Eustathius uult, uasa quadam sunt ab auribus
dicta, accipiuntur pro aurum integumentis.

Amusotatos, id est inuenitusissimus, maxime amusus, & a musi-
ca alienus.

Antemna est uelum transuersum:

Αντίφωνοι id est ἐναυπόφωνοι hoc est contraria uocis.

Apodes sine pedibus aues de hirundinum genere.

Asylum, locus auctædes consecrata, unde neminem abstrahere
licet.

Attagen seu attagena auis Asiatica in Ionia præstans.

Aulæum est uelum pictum & suspensum, quod stratum tapes di-
citur.

Batrachrum, locus profundus & obscurus, ut carcer Athenien-
sis.

Bubo avis est nota, & abscessus circa inguen maxime.

Bucephalus, equus Alexandri Magni, a taurino capite dictus.

Q ii

VOCULARVM ALIQVOT

CAntharides uermiculi sunt subuiridi & superlucenti colore,
quorum succus interimit, nisi alarum adfit remedium.

Capedo Neroris, poculum capacissimum.

Carcinoma, id est, cancer morbus.

Castorii, medicamentū ex castoris, id est, fibri testiculis confectū.

Cestus est cingulum, quo a Venere aut marito cingitur legitime
nubens. Mar. A te Iuno peto ceston, & ipsa Venus.

Chiliades sunt numeri mille contigentes.

Cyclops, unum oculum in fronte habens, ut Polyphemus.

Cicurare, id est, mansuefacere & domare.

Cicuta herba fistulosa, cuius succus frigiditate ut uenenū enecat,

Cynocephali sunt canina habentes capita.

Citta κῆτος pica, prægnantium malitia malam appetentiā faciēs.

Clausus est gubernaculum, & committendi instrumentum.

Ccocyx avis temporaria in palumbis, alaudæ & chloridos auium
nidis oua generat, putat eadem quæ & cuculus.

Colosſi, ingentes statuæ, qualis Herculis Rhodii, unde Colosſen
ses dicti.

Coturnix, uulgo qualea dicitur.

Croton, hoc est κρότων, musca canina.

Dionyſiaci, id est Dionysiorū, id est conuiuiorum musici.

Domini sunt tylinni, & qui nō legibus, sed libidine dñantur.

Doryphori satellites sunt, a lanceis ferendis dicti.

Echinus piscis spinis inuolutus, ut echinus, id est, heriti⁹ animal
terrestre. Echineis pisciculus nauem tenēs, unde Græcis nomē
traxit, Latinis Remora dicitur.

Efferari est in feritatem & furorem rapi.

Eleuo est minoris aestimatio, ut in trutina quæ eleuantur.

ἐνάργεια euidentia, ἐνάργη manifestus.

Epithalamium carmen nuptiale.

Errones planetæ.

Erugium dicitur etiam Erungium, & Eryngium.

Eὐθλοια id est bona nauigatio. πρόνοια prouidentia. σώζοντα ser
uans, καὶ id est, & θραπεία id est medela.

VOT
polletenti oī
remedium

E X P O S I T I O

Epomis, chlamys, vestis circundans brachia. Græce ἐπωμίς, cui⁹
diminutiuum legitur ἐπωμίλιον.

Fascinus & fascinū est animalium per incantationem aut uene

Ficum aspectum extenuatio & corruptio.

Feles, id est cati æluri.

Fiber dicitur etiam castor.

Fucus uespæ genus non mellificans, sed mel absumentis.

Fustis colaphus robustior, ferula leuior.

Geminis, id est, faces quædā geminae, Castoris & Pollucis crediti

Gyptum Calli plastrum vocant.

Hepar id est iecur.

Hymilis, uilis & abiectus.

Iaculi serpentes sunt præcipites.

Ibis avis est ægyptiis sacra, ut ciconia serpentibus uescens.

Ixion frater Phlegiae, lunonem de stupro interpellauit.

Laconismus est Laco rum sermo sententiosus & breuis.

Lamiae mulieres sunt, que ut Stryges sanguinem fugunt.

Lampyrides, uermiculi noctu lucentes.

Lippire est fluidos oculos habere, qui morbus lippitudo dicitur.

Militæ canes paruuli sunt, a Melite ipsula, quæ est inter Italia&

& Epirum, ut Strabo uult, ante Pachinum.

Metys, Pisoceron, Propolis & Rhithachæ, fororum sunt partes.

Monas, id est unitas. Dyas. i. binarius numerus.

Monochromata, quæ unius sunt coloris. Chroma enim color est.

Munia. i. officia debita, a quibus liber immunis dicitur.

Narmia Umbriæ ciuitas, a Nare fluuo dicta.

Nepotes, gula & libidine perditi.

Oestros uolitans, & muscæ species, boues per-

Osequens.

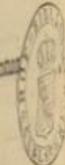
Palaestritæ, id est luctatores in palæstra, id est lucta se exercentes

Personatus histrio, id est, actor fabularum, personam id est os ficticium induitus.

Pharmaæ sunt medicamenta, interdum uenena & unguenta.

Philtra, id est, amatoria i. amare facientia per furorem.

Q iii

VOCULARVM ALIQVOT

Pyramides sunt columnæ immensaæ, in morem ignis in acumen erectæ, inter miracula mundi habitæ.

Pituita morbus ex catarro proueniens, græce phlegma.

Polypus multoram pedum, quæ flagella uocant, piscis fraudulentus.

Poneropolis, id est malorum ciuitas.

πρῶτη μέρη primi motus.

Prora anterior pars nauis.

Proteus deus marinus, de quo plene Ver. Geor. quarto.

Psilli populi in Africa, & Marsi in Italia, contra serpentes uim in nataam habent, ut ii qui se de familia sancti Pauli adhuc in Italia iactitant.

Quadrarent crepidæ, id est, pedibus suis distortis effecti conuenient.

Ebarbarum Calepinus Rhabarbarum uocat.

Rhamnusia, id est, Nemesis indignationis dea, superbiæ & insolentiae ultrix. Sunt a quibus pro fortuna capitur.

Aburrare est imposito onere alioqui inutili, ut est aqua aut arena, contra procellas stabilire.

Salmoneus Aeoli filius, apud Elidem tyrannus, de quo ænei. vi.

Scamonium succus scamoneæ fruticis.

Scarabeus animal partum uolatile, vulgo Scaranacius dicitur, a iiii Schröeter.

Scopus signum intentum, unde episcopus superintendens.

Sedare est placare & tranquillare, ut pag. cxix. quod sedet affectus a sedo, non a sedeo dicitur.

Sedentaria ars, quæ a sedente fit, ut sutrina, sartoria.

Sensim, id est paulatim, ut facile sentias.

Sicyæ sunt cucurbitæ, & pyxides uentoſæ, quibus sanguis elicetur.

Symbola sunt signa & indicia, siue amicitia & societatis, siue fidei, siue commissationis communiter redimenda.

Symmetria, id est commensuratio.

Smilium græce σμιλιον, culter est tutorius quo corium inciditur.

Vtitur hoc uocabulo Lucianus in Gallo.

EXPOSITIO

Spasmus est contractio, ut qui contractis labris uidentur ridere.
Stolones sunt inutiles arborum fruticationes.

T Arandum Scythia fert, magnitudine dorlog tauri, pelle uer
sicolore & impenetrabili.

Telephus rex Myriorum ab Achille uulneratus, hasta eius rubigi
ne sanatus est, unde. Vulneris auxilium Pelias hasta tulit.

Tentyritæ seu Tentyri animalia uenenosa. Plinius.

Tesseræ sunt tabellæ, quib⁹ in pyrgo seu alueolo luditur, ad casum
cuborum seu alearum.

Theatrum, aedificium in quo spectacula æduntur

V Estales, uirgines deæ Vesta captæ, quales moniales
Xenia sunt hospitalia munera.

Zeus pictor apud Ciceronem egregius, in secundo Rhet. uet:
Zythos seu zuthos potio aut uinum est ex hordeo

Vocularum expositionis finis.

Haganoæ, in ædibus Thomæ Anshelmi Badensis.

Mense Julio. Anno M.D.XX.

G 1 T 8 C 9 Z 3